Yaşa, benim Halkım!

Ana Sözü

ANA SÖZÜ 1988

www.anasozu.com

№ 01-02 (836-837) | 27 Büük ay (yanvar) 2024 | Paası - 8 ley 00 bani

Eni yıl hem yıl başı yortularımız kutluca olsun!

Paalı okuycularımız, sevgili insannarımız, saygılı can dostlarımız Eni 2024-cü yıl hem yıl başı yortularımız kutluca olsun!

Göktä Boba getirsin hepsimizä o 2024-cü yılda barış, saalık hem uzun ömür. Hepsimiz mutlu olalım.

Yuvalarımıza kısmet, bereket, annaşmak hem selemetlän raatlık çöksün.

Saalık Allaa versin!!!

Saygılarımızlan,
"Ana Sözü" redakţiyası

Gagauziyanın 29-cu yılı bakıldı. 30-su olacek mı?

29 yıl geeri, 1994-ci yılın Kırım ayın (dekabri) 23-dä, Moldova Parlamentı kabletti "Gagauziya (Gagauz Yeri) özel hak statusu için" Zakonu.

Bu zakonnan Gagauziya kuruldu, ama büünkü gündä Moldovada kuvettä bulunan partiya Gagauziyayı, kayıp olma kertiyinä getirip, onu yok etmää çalışêr. O üzerä Gagauziyanın 30-cu yıldönümü büük şüpä altında. *2-ci sayfa*

Biz – bizdän, kanımız – kanımızdan, adetlerimiz dä – adetlerimizdän

Gagauzlarda herkerä en saygılı, sevilän hem şennikli yortular sayılardı hem sayılêr Çıbık günü, Yıl başı yada Eni yıl yortuları (*şindi onnara sadä eni yıl yortuları deerlär*). Bu yortularda iki gündä 3 yortuyu hem sırayı bakêrız: "Hêy-hêy" (Büük ayın 13-çü), "Rakıylan gezmäk" (Büük ayın 13-14 gecesi) hem "Çıbık günü" ("Surva") (Büük ayın 14-dü). Ama ylın başında taa bir yortu bakılêr – din yortusu Kolada. Maasuz onun için şindi Gagauziyada "Kolada adetleri" festivali kuruldu hem Gagauziya Kultura Upravkeniyası tarafından düzennener. *4-cü sayfa*

Şindi Türkiyenin Bayraa artık kosmosta da

Büük ayın 19-da Türkiye saadına görä saat 00:49-da Türkiyenin ilk kosmonavtı Alper GEZERAVCI, Halklararası kosmos stanţiyasına yollanıp, ona Türkiye Respublikası Prezidentı Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından verilän Türkiye Respublikasının Bayraanı kosmosa çıkardı.

Dört kişilik halklararası ekipajında pay alan Türkiyenin ilk kosmonavtı Alper GEZERAVCI, amerikalı Michael LOPEZ-ALEGRİAylan, italiyalı Walter VİLLADEİylän hem şveţiyalı Marcus WANDTlan bilä, bu kocmos yolculuuna NASAnın Floridadaki Kennedi Kosmos Merkezindän yollanıp, Büük ayın 20-dä Halklararası kosmos stanţiyasına etişti. Canabizi orada 14 gün içindä çeşitli bilim opıtlarını yapacek hem türlü bilim incemelerindä bulunacek.

Alper GEZERAVCI duudu 1979-cu yılın Kırım (dekabri) ayın 2-dä Türkiyenin Silifke kasabasında örük, ani oguz türkleri, aylesindä. Asker hem ţivil lötçii. 2001-ci yılda İstanbulun Hava Cenk Akademiyasında elektronika injenerlii uurunda bilim bakalavrası olduktan sora, Wright-Patterson Hava Kuvetleri bazasında Hava Kuvetleri Tehnologiya institutunda magistra diplomasını korudu.

Kosmosa uçmaa isteyän yaklaşık 36 000 kandidatın arasından Türk Uzay Ajansı (TUA) tarafından ayırılan 30 kişinin birisi oldu hem Ankaraya çaarıldı.

2023-cü yılın Çiçek ayın (aprel) 29-da Türkiye Respublikası Prezidentı Recep Tayyip ERDOĞAN Alper GEZERAVCIyı Türkiyenin ilk kosmonavtılıına baş kandidatı olarak cümneyä tanıttı.

Kestilär, keserlär hem kecеceklär dä...

Moldovada kuvettä bulunan "Çalışmak hem Birlik" (PAS) partiyasının adamnarı Gagauziyanın bücetından taa bir parça keserlär, bu kerä cümnenin yaşlı hem kusurlu insannara yardım edän cümne zaametçilerin ödeklerini.

Demää, ani Moldovada kuvettä bulunan PAS partiyası sade Gagauziyadan azetmeerlär – bu biraz yannış olacek. Onnar azetmeerlär hepsindän, kim onnarın önündä dişçä çökmeer hem kendi bakışlarını açıktan hem seçimnerdä gösterer. Ama, belli ki, taa çok Gagauziyadan hem gagauzlardan açıktan kesip iyerlär.

Bıldır Moldova kuvetleri hiç buruşmadaan, açıkçasına, kesti Gagauziyadan ek paa vergisini (EPV). Şindi dä, genä ölä hiç buruşmadaan, açıkçasına, bildirdi, ani keser cümnenin yaşlı hem kusurlu insnnarına yardım edän cümne zaametçilerin ödeklerini. Ama bu

işi, neçin sa yapêr sade Gagauziyada hem Kişinev muniţipiyasında da başka erlerä dokunmêêr.

Gagauzlarda var bir laf: Kim bizdän azetmeer – gebersin dä kurtulsun. Acaba işi buna mı götürerlär?

Romıniya neetinä koymuş Komratta tezdä bir şannı konsulluk açmaa

Romıniya dış işleri ministerlii *podul.md* saytına bir açıklma yaptı, neredä söledi, ani var nicä Komratta şannı bir konsulluk açsın, çünkü buna izin verärmiş 1963-cü yılından Vena konvenţiyası.

Romıniya dış işleri ministerlii bildirer, ani bu iş var nicä olsun sade Moldova devletin kayıllıına görä, Romıniya dış işleri ministerlii hem Romıniyanın başka kuruluşların incelemesindän hem teklif etmesindän sora.

Romıniya dış işleri ministerlii açıkladı, ani Romıniyanın Komratta şannı konsulluk açılması verecek kolayını Gagauziyada Romıniyanın politika hem ekonomika intereslerini ileri sürmää.

Evgeniya GUŢUL hem Dimitriy KONSTANTİNOV diplomatiya misiyalarına Gagauziyaya deyni para yardımı için danıştılar

Büük ayın (yanvar) 18-dä Gagauziya Başkankası Evgeniya GUŢUL hem Gagauziya Halk Topluşun Başı Dimitriy KONSTANTİNOV bir presa açıklamasında bildirdilä ani imzalamışlar ortak bir danışma Moldovadakı Evropa Birlii temsiciliinä hem da Türkiye, Rusiya, Romıniya, ABD (Amerika Birleşik Devletleri) hem Bulgariya büükelçilikelerinä, neredä doorudan yazêrlar, ki "Moldova kuvetleri Gagauziyayı ekonomika tarafından buêrlar hem gagauzlara karşı antigagauz politikası götürerlär".

Gagauziya Başkankası Evgeniya GUŢUL hem Gagauziya Halk Topluşun Başı Dimitriy KONSTANTİNOV açıktan söledilär, ani "Moldovanın büünkü antigagauz politikası, bütün bir halkın milletlik belertilerinä görä saklanmadık diskriminaţiyası, avtomiya halkların cümne-ekonomika temelleri ezilmeyä koyulêr, Gagauiya avtonomiyasının var olmasını kuşkulaa sokêr".

Moldova kuvetleri bıldır Gagauziyadan ek paa vergisinin (EPV) kesilmesinnän hem başka para kısıtlıkları yapmakları beterinä Evgeniya GUŢUL hem Dimitriy KONSTANTİ-

REPUBLICA MOLDOVA
GAGAUZ YERI

GUVERNATORUL GĂGĂUZIEI
MD-3805, RM, UTA Găgăuzia, m. Comrat, str. Lenin, 194

ГЛАВА (БАШКАН) ГАГАУЗИИ
MD-3805, РМ, АТО Гагаузия, м.Комрат, ул.Ленина, 194

GAGAUZ İYANIN BAŞKANI
MD-3805, MR, Gagauz Yeri, Komrat kas., Lenin sok.,194

Tel.:+/373/ 298-2-12-21; + /373/ 298-2-12-30; bashkanat@mail.ru; web: www.gagauzia.md

Исх. № 18 от 18 января 2024 года

Представительство Европейского Союза в Республике Молдова
Посольства Турции, России, Румынии, США, Болгарии

05 октября 2023 года Парламент Республики Молдова, без согласования и учета мнения властей Гагаузии, игнорируя положения части (6) статьи 4 и части (6) статьи 9 Европейской Хартии Местного Самоуправления, принял Закон №285 о внесении изменений в статью 6 Налогового Кодекса Республики Молдова №1163/1997, направленный на резкое сокращение бюджетных доходов Гагаузской автономии.

Считаем, что принятый Парламентом закон направлен на ущемление прав и полномочий Гагаузской автономии с целью ее экономического удушения, падения уровня жизни населения, закрытия социальных программ, и как следствие создание напряженности и нестабильности в Гагаузии, способных привести к непредсказуемым последствиям.

Принятый закон имеет целенаправленный, ярко выраженный антигагаузский характер, видна неприкрытая дискриминация целого народа по национальному признаку, нарушаются базовые социально-экономические права населения автономии, ставится под угрозу само существование Гагаузской автономии.

Настоящий нормативный акт меняет механизм возмещения или возврата общегосударственных налогов. Если ранее такие налоги возмещались налогоплательщикам из государственного бюджета Республики Молдова, то теперь возмещение суммы НДС и акцизов, уплаченных хозяйствующими субъектами автономии, будет осуществляется из бюджета Гагаузии.

Мы не согласны с такой ярко выраженной антигагаузской политикой, так как все платежи по сбору налога на добавленную стоимость за импорт продукции в Молдову поступают исключительно в центральный бюджет Республики Молдова, то соответственно, за экспорт продукции налог на добавленную стоимость должен возмещаться экономическим агентам также из государственного бюджета.

При принятии этого закона не были взяты во внимание положения части (4) статьи 6 Закона Республики Молдова об административной децентрализации №435/2006, предусматривающей, что делегирование Гагаузии полномочий по возмещению общегосударственных налогов допустимо только при наличии механизма полной компенсации выпадающих доходов.

Изменение режима возмещения общегосударственных налогов приведет к неминуемому сокращению бюджета Гагаузии по собственным доходам и расходам, а значит уменьшатся бюджетные ассигнования социального и экономического характера. Будут сокращены программы помощи детям, молодым семьям, пожилым людям, молодым предпринимателям и местным бюджетам 1-го уровня.

Учитывая размытость формулировок принятого Закона, сложно сказать, какую сумму собственных доходов потеряет бюджет Гагаузии, тем не менее можно констатировать, что бюджет Гагаузии недосчитается как минимум 150 миллионов молдавских леев (около 8 миллионов Евро) в годовом исчислении или не менее 45 % от суммы собственных доходов.

Из-за резкого сокращения бюджетных доходов будет нарушена финансовая устойчивость Гагаузии, что приведет к необходимости срочного секвестра или сокращения ее бюджета, вследствие чего возникнет социально экономическая катастрофа, с которой наш народ не сталкивался с момента образования Гагаузской автономии.

Указанный закон преднамеренно был принят в преддверии зимнего периода, когда с учетом непомерно высоких цен на энергоносители, принимая во внимание низкие заработные платы, социальные пособия и пенсии, власти Республики Молдова лишили Гагаузскую автономию возможности оказывать помощь населению Гагаузии, через социальные программы, финансируемые из бюджета Гагаузии, что для социально уязвимых семей является вопросом выживания.

Представители Народного Собрания Гагаузии на многочисленных встречах со своими коллегами из Парламента Республики Молдова неоднократно предупреждали о рисках такого решения, направленного на бюджетные ограничения для Гагаузии, однако складывается впечатление, что власти Республики Молдова делают все для того, чтобы ликвидировать Гагаузскую автономию.

В контексте изложенного, просим Вас в это тяжелое для Гагаузии время оказать критически важную и необходимую финансовую поддержку для покрытия дефицита бюджета автономии.

С уважением,

Digitally signed by Guțul Evghenia
Date: 2024.01.18 17:18:51 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Глава (Башкан) Гагаузии — Евгения Гуцул

Председатель Народного Собрания Гагаузии — Дмитрий Константинов

Digitally signed by Constantinov Dmitri
Date: 2024.01.19 09:12:32 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

NOV kiyadın sonunda danışêrlar bu diplomatiya misiyalarına "Gagauziya için bu zor vakıtta, avtonomiya bücetının boşluk arasını doldurmaa deyni, kritik önemni olduu hem lääzımnı para yardımı yapsınnar".

"Kongaz" mini-futbol komandası "Üülen Basarabiya" turnirını ensedi

Taraklı kasabasında 28-ci kerä geçti "Pötr STOYANOV Memorialı" futbol turnirı, angısı adanêr futbolda bu büük trenerın anmasına.

"Pötr STOYANOV Memorialı" "Üülen Basarabiya – 2024" futbol turnirında pay aldılar Gagauziyadan, Moldovanın Taraklı hem Kaul rayonnarından 28 mini-futbol komandası. Orada oynandı 54 matç hem 411 gol yapıldı.

28-ci "Pötr STOYANOV Memorialı" futbol turnirında 1-ci eri hem "Üülen Basarabiya – 2024" geçici kuboonu kazandı Gagauziyadan "Kongaz" mini-futbol komandası, 2-ci eri aldı Taraklı rayonun Tvardiţa kasabasının komandası, 3-cü da oldu Kaul rayonun Moskovey küüyünün "Spartak" komandası.

Turnirın hepsi prizörlarına verildi Diploma, medali hem para baaşışları.

Çadırdan patentçılar Başkannık binasına protesta çıktılar. D. KONSTANTİNOV: “Sizi burayı kışkırtannar topladılar!”

Bakmadaa ona, ani Gagauziya İspolkomu patentçılar için bir zakon hazırladı hem Büük ayın 30-da o zakon Gagauziya Halk Topluşunda lääzım oylamaya koyulsun, Büük ayın 26-da Çadırdan patentçılar Başkannık binasının önünä protestä geldilär, ki bu zakon kabledilsin deyni.

Başlayıp 2023-cü yılın Orak ayın (iyül) 1-dän Moldovada bir kaç kerä zapa altına koyuldu “İndividual işçilik patentı için” Zakon da insannar lääzım artık kasa aparatları kullansınnar hem soţial fonduna ödek ödesinnär.

Nicä açıkladılar protest edennär, onnar diil kayıl onunnan, ani vergi toplayan kuruluşlar (nalogovaya) paneerlarda maasuz reydlar yapêrlar da ekonomika agentlarına büük ştraflar keserlär.

Protest edän patentçılar danştılar onnarın önünä çıkan Gagauziya Halk Topluşu Başına Dimitriy KONSTANTİNOVa hem Gagauziya Başkankasının birinci yardımcısına İlya UZUNa kabletsinnär diişiklik erindeki “İndividual işçilik patentı için” Zakonuna, ne verecek kolaylıı kasa aparatlarını kullanmamaa hem soţial fonduna ödek ödämemää.

GHT Başı Dimitriy KONSTANTİNOV, danışarak patentçılara, dedi: “Sizi burayı kışkırtannar topladılar! Onnar herkerä bölä yapêrlar. Diil salt sizdä, patentçılarda, problema var. Bizdä düşük zarplatalı çok insan var. E kim ödeyecek vergileri uşaklar için şkolalarda, uşak başçalarında?”

Nicä taa sora belli oldu bu protestın arkasında durêrlar soţialistlär partiyasından GHT deputatları.

“Gagauziya (Gagauz Yeri) özel hak statusu için” Zakonun 29-cu yılı bakıldı

Kırım ayın (dekabri) 23-dä Komratta bakıldı Moldova Parlamentı tarafından kabledilän “Gagauziya (Gagauz Yeri) özel hak statusu için” Zakonun 29-cu yılı, neredä pay aldılar Gagauziya öndercileri, Türkiye diplomatları, politikacılar, deputatlar, cümne insannarı, Gagauz Respublikasını kuran veterannar.

Bu yortunun kutlaması başladı Şan Aleyasında Gagauz Respublikasının kurulmasını anan taftaya hem duvara çiçek koyulmasınnan. Orayı çiçek koymaya geldilär Gagauziya Başkankası hem İspolkom azları, Gagauziya Halk Topluşu Başı hem GHT deputatları, cümne insannar hem Gagauz Respublikasını kuran veterannar.

Sora yortulu sıra ilerledi Komrat Kultura evin zalında, neredä Gimnalardan sora, zalda bulunannarın önündä kutlamak sözlerinnän nasaat ettilär Gagauziya Başkankası Evgeniya GUŢUL, Gagauziya Halk Topluşu Başı Dimitriy KONSTANTİNOV hem başkaları.

“Gagauziya (Gagauz Yeri) özel hak statusu için” Zakonun 29-cu yılın kutlaması başarıldı yortulu bir konţertın gösterilmesinnän.

Çok uşaklı aylelerä “Kızıl ay” yardımı

Türkiye Gagauziya Komrat Başkonsuluu açıkladı, ani Gagauziyanın baş kasabasında Komratta yaşayan çok (4 hem taa zeedä) uşaklı 26 ayleyä Türkiyenin “Kızıl ay” kuruluşu, Moldovanın “Kırmızı kruça” kuruluşunan işbirliindä bulunarak, yardım mallarını daattı.

“Yılın üüredicisi – 2024” konkursuna start verildi

Gagauziyanın üüredicilik Upravleniyası açıkladı, ani 17-cilää yapılan “Yılın üüredicisi” konkursuna start verer hem Küçük ayın sonunda onun sonuçlarını bildirecek.

“Yılın üüredicisi – 2024” konkursu bu yıl sade 3 nominaţiyada yapılacek: “2024 yılın terbiedicisi”, “Başlangıç klaslarda 2024 yılın üüredicisi”, “Liţeyin hem gimnaziya ţiklasında 2024 yılın üüredicisi”.

Bu konkursta, nicä dä geçän yıllarda, 38 üüredici hem terbiedici pay alaceklar. Maasuz juri onnarın becerikliini, bilgilerini hem pedagogika ustalıını kantarlayacek. Sonunda enseyennerä Diploma hem para ödülleri verilecek.

Gagauziyada “Kolada adetleri – 2024” regional festivali

Gagauziya kultura Upravleniyası, Gagauziyanın üüredicilik Upravlesyasınınnan barabar, düzennedi hem Büük ayın 12-dä Komrat Kultura evindä geçirdi “Kolada adetleri – 2024” regional festivalini, neredä pay aldılar Gagauziyada yaşayan gagauz, moldovan, rus, ukrain, bulgar h. b. milletlerdän insannar.

“Kolada adetleri – 2024” regional festivalindä Komrat Kultura evin stenasından Koladaylan hem eni yıllan ilgili yortularımızın adetlerini hem sıralarını gösterdilär Gagauziyanın folklor ansamblileri, gimnaziya hem liţey üürencileri, uşak başçalara gidän uşaklar.

O günü stenadan kendi talantlarınnan paylaştılar: Aydar küüyün “Çancaaz” uşak folklor ansamblisi, Aydar küüyün Födor ANGELİ adına gimnaziyanın üürencileri, Baurçu Kultura evin “Genç seslär” grupası, Beşalma küüyün “Sedef” folklor ansamblisi, Beşgöz küüyün gimnaziyasının üürencileri, Çadırdan klisä şkolasının koladacıları, “Bucaktan kızlar” folklor kolektivı hem “Gagauz dernää” folklor ansamblisi, Çadır Mihail ÇAKİR adına teoretik liţeyindän koladacılar, Çeşmäküüyü teoretik liţeyin üürencileri, Çok-Maydan küüyün Födor YANİOGLU adına teoretik liţeyin üürencileri, Dizgincä küüyün gimnaziyasının hem klisä şkolasının kolektivı, Kazayak küüyün “Sevda” folklor ansamblisi, Kıpçak küüyün Semön BARANOVSKİY adına teoretik liţeyin üürencileri, Komrat Kultura evin teatru studiyası, Komrat Suleyman Demirel adına gimnaziya-uşak başçasının üürencileri, Kongaz küüyün Kultura evin yaradıcılık kolektivı, Kongaz küüyündän koladacılar, “Altın çöşmä” oyun hem türkü ansamblisi hem “Taraf” halk muzıka orkestrası, Kongaz küüyün Suleyman Demirel adına teoretik liţeyin üürencileri, “Poläki Budjaka” halk oyun ansamblisi hem Rus-Köselisi küüyün Grigori VİERU adına teotetik liţeyin üürencileri.

“Kolada adetleri – 2024” regional festivalindä pay alan hepsi kolektivlara Diplomalar verildi.

Bilim Merkezi 2023 çalışma yılını kapattı hem ödüllerini verdi

Krım ayın (dekabri) 28-dä Komrat regional resim Galereyasında Gagauziya M. V. Maruneviç adına Bilim-aaraştırma Merkezi 2023 yılın yaptıklarınınnan hem gelecektä neetä koyulmuş plannarınnan paylaştı.

Mariya MARUNEVİÇ adına Bilim-aaraştırma Merkezi 2023 yılın yaptıklarını hem gelecektä neetä koyulmuş plannarı için, Komrat regional resim Galereyasında toplanan bilim, kultura, politika hem diplomat insannarı önündä nasaat etti bu merkezin başı İrina KONSTANTİNOVA. Canabisinin sözlerini ekrandan resimnärlän donakladı, söz arası da insannara gagauzların istoriyasınnan ilgili başlangıç videosunnan tanıştırdı.

Belliki, Bilim Merkezi çalışma yılı kapanması sade laflan bitmedi. İrina KONSTANTİNOVA çalışmaları için verdi ödül türk bilim insannarına hem şükür etti Türkiyeyä, Türkiye Gagauziya Komrat Başkonsuluna Adnan HAYALa, Türkiye bilim insannarına o yardımnar için, ani Gagauziyaya hem Bilim Merkezinä yapêrlêr. Bundan kaarä, Canabisi şükür etti Komrat blagoçinyasına hem hepsinä, kim Bilim merkezinnän ortak çalıştı.

2023 çalışma yılının kapatmak sırasında verildi diplomalar o insannara da, kim Bilim-aaraştırma Merkezindä gagauz dili kursalrını başardı.

Aydar küüyünä TİKAdan güneş panelleri

TİKA (Türk İşbirlii hem Koordinaţiya Agenstvosu) başardı Gagauziyada taa bir proekt – bu kerä Aydar küüyündä enilenäbilir energiya proektını.

TİKAnın enilenäbilir energiya proektı çerçevesindä Aydar küüyün Födor ANGELİ adına gimnaziyanın örtüsünä erleştirildi 50 kw kuvedindä güneş panelleri, angıları verecek kolayını bu küüyün gimnaziyasına, kultura evinä, primariyasına, uşak başçasına hem sokak aydınnatma sisteması gibi erlerä şafk vermää.

Çadırdakı M. ÇAKİR liţeyindä Tehnoklas kuruldu

Gagauziyanı Çadır kasabasının Mihail ÇAKİR teoretik liţeyindä, inovaţiya urokların genişlenmesinä yol vereräk, Türk İşbirlii hem Koordinaţiya Agenstvosu Başkannın (TİKA) tarafından Tehnoklas kurulması proektı başarıldı.

TİKA yardımınnan Çadır kasabasının Mihail ÇAKİR teoretik liţeyindä kurulan Tehnoklasa noutbuklan printer, lazer proektoru, ekran, 35 planşet, bir plazma televizoru hem ţifralı mikroskop verildi. Bundan kaarä fizika, himiya hem biologiya klaslarına alındı çeşitli harçamalı materialları hem oborudovaniye komplektı.

Liţeyin zaametçilerinin hem Cadır primariyası yardımınnan klasta kapupençerä hem erlär diişildi hem dä remont yapıldı.

Bu Tehnoklasın kurulması verecek kolayını üürencilär kompyuter programaların yapılmasınnan robototehnikayı üürensinnär hem türlü labaratoriya opıtlarını yapsınnar.

Aydınnadıcı Kolada buluşmakları

Büük ayın 25-dä Komratta geçti IV-cü Aydınnadıcı Kolada buluşmakları, neredä pay aldılar popazlar, dindar insannar, bilgiçlär, yazıcılar, kultura hem cümne insannarı, üüredicilär, erindeki hem regional kuvetlerin temsilcileri.

Türkiyedä parasız üürenmeyä buyuyurun!

Türkiye Yurtdışı Türklär hem Soy Topluluklar (YTB) Başkannı açıkladı, ani başlayıp 2024-cü yılın Büük ayın (yanvar) 10-dan Küçük ayın (fevral) 20-dän Türkiyedä üürenmää isteyennär için "Türkiye Bursları" danışması başladı. Bursa danışması yapmaa deyni *www.turkiyeburslari.gov.tr* saytından anketaları hem istenän dokumentları doldurup, onnarı elektronika danışmasını biçimindä o sayta yollayın.

Komratta Taekwondo sportsmennarını üüretmä hem gelişmä lageri oldu

Gagauziyada geçti "Taekwondo sportsmennarını üüretmä hem gelişmä lageri", nereyi katıldılar Moldovadan, Gagauziyadan hem Türkiyedän 150-dän seedä sportçu hem trener.

Komradın regional sport kompleksında geçän bu "Taekwondo sportsmennarını üüretmä hem gelişmä lageri"n patronatları oldular Türkiye Gagauziya Komrat Başkonsuluu hem Türkiyenin Taekwondo federaţiyası.

Türkiyenin delegaţiyasında vardı 20 taekwondo sportsmenı, komandanın başkanı Ümit AL, Türkiyenin Taekwondo federaţiyasının teknik direktoru Sedat ATILGAN hem trener Cengiz ANGIN.

Lagerın uurlarından biriydi dä – sportçuların taekwondoda gelecek Evropa hem Dünnää çempionatlarına hazırlanması.

"Taekwondo sportsmennarını üüretmä hem gelişmä lageri"n açılışında pay aldılar Gagauziya Başkankası Evgeniya GUŢUL hem Türkiye Gagauziya Komrat Başkonsulu Adnan HAYAL.

Büük ayın (yanvar) 15-dä Kişinevda hem Komratta Milli kultura gününü sıraları

Büük ayın (yanvar) 15-dä, büük romın poetının Mihay EMİNESKUnun duuma günündä, Kişinevda hem Komratta Milli kultura gününü baktılar.

O günü Komrat devlet universitetın yakınnarında bulunan Mihay EMİNESKUnun byustuna çiçek koydular Komrat Mihay EMİNESKU adına romın liţeyin üürencileri hem üüredicileri. Ayırıca burada büük poetın yaratmakları da okundu.

Kişinevda "Klasiklär Aleyası"nda hem Kişinev "Mihai Eminescu" halklararası akademik Merkezindä olan Milli kultura günününnän ilgili sıralara katıldı hem kendisinin çevirdii romın poetının ""Luceafărul" ("Sabaa yıldızı") poemasından gagauzça parçaları okudu poet Todur ZANET.

Poyraz Makedoniyada Türkçä Üürenmäk Günü bakıldı

Krım ayın (dekabri) 21-dä Poyraz Makedoniyada bakıldı "21 Aralık Türkçe Eğitim günü" ("21 Kırım ay Türkçä Üürenmäk Günü") yortusu.

Yortu çerçevesindä bu devletin Üsküp (Skopiya) başkasabasında TİKAnın yardımınnan, Makedoniya Türk Ţivil Kuruluşları Birlii (MATÜSİTEB) hem Üsküp" Ay Kiril hem Mefodiy Universitetı"na baalı Blaje Koneski filologiya fakultetı türk dili hem literaturası bölümü tarafından "Orta Asya'dan Balkanlara Türk

Dili Ve Kültürü" ("Orta Aziyadan Balkannar Türk dili hem kulturası") simpoziumunu düzennedi.

Türkçä Üürenmäk Günün kutlama sıralarında hem "Orta Asya'dan Balkanlara Türk Dili Ve Kültürü" ("Orta Aziyadan Balkannar Türk dili hem kulturası" simpoziumda pay aldılar TİKA Başkan Yardımcısı Dr. Mahmut ÇEVİK, TÜRKSOY Genel Sekretar Yardımcısı Sait YUSUF, bütün türk dünnäsından bilim insannarı.

Dimitri MAVRODİ liţeyi – “Okuyêrız gagauz avtorların şiirlerini”

Gagauziya (Gagauz Yeri) avtonomiyasının kuruluşun 29-cu yılına adanmış olarak, Komrat kasabasının D.A. MAVRODİ teoretik liţeyindä geçti pek gözäl bir peet yarışması – “Okuyêrız gagauz avtorların şiirlerini”, angısında pay aldılar bu liţeyin 5-12 klaslardan üürencileri.

“Okuyêrız gagauz avtorların şiirlerini” yarışmasını hazırladılar hem geçirdilär Komrat kasabasının D.A. MAVRODİ adına teoretik liţeyin gagauz dilindä hem literaturasında üürediciykaları Stepanidä Stepanovna VARBAN hem Ekaterina Antonovna MUTKOGLU. Belliki, nicä düşer büük yarışmalarda, uşakların vergilerini kantarlamaa deyni, jüri da kurulmuştu.

İlersini alarak, lääzım söleyelim, ani yarışmada hepsi peet okuyannar kendilerini pek talantlı gösterdilär hem jüri erlär tarafından türlü nominaţiyalarda enseyenneri üzä çıkardı.

Yarışmada o günü gagauz poetların peetlerini okudular üürencilär: Elizaveta NEGARA (5 “b” klas), Vera TODOROVA (5 “b” klas), Anastasiya YAKİMOVA (5 “a” klas), Tatyana BAŞÇAVANCI (6 “a” klas), Olga

MİHAYLOVA (6 “b” klas), Mariya GLAVÇEVA (7 “a” klas), İlya NİKOLOGLU (7 “a” klas), Yuliya DERMENCİ (8 “b” klas), Anna DOYÇU (8 “b” klas), Vlada GANÇİOGLU (8 “a” klas), Yuliya TOPAL (8 “b” klas), İrina MİNÇOGLU (9 “a” klas), Marina PETROVA (9 “b” klas), Aleksandr GUBOGLU (10 “a” klas), Darya RADİONOVA (10 “a” klas), Roman BALABAN (11 “a” klas), Andrey KİHAYOGLU (11 “a” klas), Anastasiya SIRBU (12 “a” klas), hem Karina STANÇU (12 “a” klas).

Peet okumaktan kaarä, liţeyin üürencileri o günü gagauz tükülerini çaldılar hem gagauz oyunnarını oynadılar.

Genç hem talantlı peet okuyucularına ihlam vermää hem arka olmaa deyni D.A. MAVRODİ adına teoretik liţeyindä bu literatura sırasında baş musaafir oldu gagauz yazıcısı hem poetı Todur ZANET.

“Can pazarında can pazarlıı” kiyadına tanıtma sırası

Büük ayın (yanvar) 17-dä Gagauziyanın Regional resim Galereyasında oldu prezentaţiya Todur ZANETin “Can pazarında can pazarlıı” annatmalar hem dramaturgiya kiyadına, angısı tiparlandı Gagauziyanın “Gagauz dilinin kullanmak sferasının genişledilmesi için” Zakonun ömürä geçirilmesi çerçevesindä.

Gagauziya kultura Upravleniyası tarafından hazırlanan hem geçirilän bu sıraya gelän üüredicileri, bibliotekacıları, kultura hem kulturaylan meraklanan insannarı gözäl havalarlan karşlardı “Elegiya” kemençecilär ansamblisi, angıları sıranın gözäl geçmesi için havayı kurdular.

Sıranın açılışında söz tutan Gagauziya kultura Upravleniyasının başı Marina SEMENOVA açıkladı, ani Todur ZANETin “Can pazarında can pazarlıı” kiyadın tiparlamasının kolayı oldu bu Upravleniyanın “Kultura uurunda gagauz dilinin geniş kullanması için” maasuz komisiyanın kararınnan. Canabisi kutladı gagauz halkını hem avtorun bu kiyadın çıkmasınnan ilgili olaylan hem kendi dileklerini yazıcıya hem gagauz kulturasına söledi. Bundan kaarä, Mariya SEMENOVA umut etti, ani ileri dooru da Gagauziya kultura Upravleniyasının hem avtorun arasında işbirlii çalışmaları ilerleyecek hem hemen bu uurda iki proekt taa teklif etti I-ci “ENİ TÜRKÜ” yarışmasının Grand-Pri ödülünü alan avtorun “Analar” türküsünä bir videoklip yapmaa hem uşaklar için bir kiyat çıkarmaa.

Prezentaţiya sırasında söz alan Gagauziya Halk Topluşu deputatı Mihail JELEZOGLU söledi, ani Todur ZANETin “Can pazarında can pazarlıı” kiyadın hem taa başka kiyatların tiparlanması için Gagauziya kultura Upravleniyasının bu uurda teklifini Gagauziya Halk Topluşu komisiyası uygun gördü hem kabletti. Kiyadın avtoru için söleyeräk Canabisi urguladı, ani “Todur ZANET gagauz halkın bir girgin vatandaşı, angısı yazdı hem çıkardı 25 avtorluk kiyadı – peet toplumnarı, annatmak yazıları, pyesaları, bilim-aaraştırma enţiklopediyası, gagauz folkloru, adetleri hem sıraları, şkola için kiyatları, onun yaratmaları çevirildi yabancı dillerä” da doorudan danışarak avtora dedi: “Födor İvanoviç, siz yapêrsınız okadar bir büük iş, angısını herbir insan yok nasıl yapsın. O üzerä isteerim dilemää sizä sade saalık, ani taa çok yıl çalışarsınız bu uurda”.

Bu nasaatlardan sora, prezentaţiyayı götürän Gagauziya kultura Upravleniyasının zaametçisi Mihail REZUNEŢ buyur etti Todur ZANET annatsın nicä hem nasıl yapıldı “Can pazarında can pazarlıı” kiyadı hem açıklasın onun içindekilerini.

Prezintaţiyada avtor için kendi sözlerini hem kutlamaklarını söledilär başka insannar da: Gagauziya Bilim Merkezin başı İrina KONSTANTİNOVA, Gagauziya üüredicilik Upravleniyası zaametçiykası Lidiya OSTAŞ, Çadır gagauz milli teatrunun kurucusu Mihail KONSATNTİNOV. Bundan kaarä avtora soruşlar da verildi.

“Can pazarında can pazarlıı” kiyadın prezentaţiyasının sonunda Todur ZANET şükür etti hepsinä kim omuz koydu bu sırayı hazırlamaa hem geçirmää deyni hem kendi imzalamasınnan baaşladı eni kiyadını bu yortuda bulunan insannara.

Gagauz kulturasını haşlamada eni adım – “İncäzanaat sızıntısı”

Gagauziya kultura Upravleniyası, uşaklarımıza gagauz kulturasını haşlamaa deyni, eni bir adım yaptı – “İncäzanaat sızıntısı” adlı kulturalı kvest konkursu kurdu hem onun birincisini Büük ayın (yanvar) 26-da Gagauziyanın Regional resim Galereyasında geçirdi.

“İncäzanaat sızıntısı” adlı kulturalı kvest konkursunda pay aldılar Gagauziyanın Çadır Dimitri ERBAKAN adına uşak resimcilik şkolasının, Komrat Dimitri SAVASTİN adına uşak resimcilik şkolasının hem Valkaneş uşak resimcilik şkolasının üürencilerindän kurulan 6 komanda (herbirindän ikişär).

Bu kultura sıranın başında, Gagauziyanın Regional resim Galereyasında kuruldu üürencilerinin yaratmalarından “Kolada adetleri” sergisi. Sora başladı 7 rauntluk kvest konkursu, angısında fikir hem yaratmak işleri vardı, ölä nicä “Kendini alıştırma”, “İncä zanaat dünnäsında”, “Pazlayı topla”, “Ortak resimneeriz”.

Fikir işlerindä üürencilär cuvap verdilär incäzanaat dünnäsınnan, gagauz hem anılmış dünnä resimcilerinnän ilgili soruşlara. Öbür işlerdä resimdä “ideal susaan modelini” yarattılar, “Gagauziya – mutlu erim” otkrıtkasının dizaynasını yaptılar, pazlalardan resim topladılar.

Nicä açıkladı Gagauziya kultura Upravleniyasının başı Marina SEMENOVA “Bu sıra hazırlandı hem yapıldı Gagauziya kultura Upravleniyasının zaametinnän Uşak resimcilik şkolaların üürencilerinin bakış bilgilerini genişletmää deyni. Bundan kaarä düşünüldü, ani bu kvest konkursu verecek kolayını eni gelän evlatboylarına incä bir incäzanaat dadı haşlamaa, onnarın fantaziya hem yaratmak potenţialını genişletmää”.

“İncäzanaat sızıntısı” adlı kulturalı kvest konkursunda pay alannarın hepsinä Diploma verildi. Bundan kaarä enseyenä – Komrattan “Gök kuşaa” komandasınına – statuetka baaşlandı.

I-ci “ENİ TÜRKÜ” yarışmasının Grand-Pri ödülü Yulya ARANAUTta

Gagauziyanın kultura Upravleniyasının çalışmasınnan Kırım ayın (dekabri) 22-dä Komrat kultura Evindä geçti I-ci “ENİ TÜRKÜ” yarışması, neredä pay aldılar 16 yarışmacı 18 türküylän.

“ENİ TÜRKÜ” yarışmasına vardı nicä katılsınnar gagauz dilindä türkülärlän 14 yaş yukarı olan kişilär (solistlar, duetlar, triolar hem ansamblilär) hem onda pay aldılar: İlyä hem Evdokiya KÖSÄlär (“Gagauziyam” türküsünnän), Yuliya ARNAUT (“Analar” türküsünnän), “Serinsu” vokal ansamblisinin solistleri İrina GERASİMOVA hem Valeriy ARNAUT (“İnanmêêrım” türküsünnän), Andrey PALİK (“Вовама” hem “Gelsän” türkülerinnän), Tatyana UZUN (“Sevgili küüyüm Kıpçak” türküsünnän), Mihayil PAÇİ (“Hederlez” türküsünnän), Viktoriya ARNAUT (“Sendän sora” türküsünnän), İlyä KALAK (“Kasım yortusu” türküsünnän), Tatyana KARASENİ (“Küçük bir vatanım” türküsünnän), “TOZİ” grupası (“Kırbaalı küüyüm” türküsünnän), Andrey İVANOV (“Aalemin” türküsünnän), Evdokiya PETKOVİÇ (“Aylä türküsü”nnän), Sergey ARABADCI (“Yaz geçti” türküsünnän), Marina TOPAL (“İnan” türküsünnän), Vasiliy VARBAN (“Kurtulmak yolu” hem “Gelmäz geeri” türkülerinnän), “ANA TARAFIM” vokal-instrumental ansamblisi (“Vatanım” türküsünnän).

Yarışmanın jürisi oldular Gagauziyanın hem Moldovanın anılmış insannarı: Marina RADİŞ – opera zannatçısı, “Maestru ın Arta”; Tatyana ŞÖGOLEVA – “Düz-Ava” gagauz türkü hem oyun ansamblisinin artistik öndericisi, “Maestru ın Arta”; Mariya TARANENKO – “Kadınca” türkü hem oyun ansamblisinin artistik öndericisi, “Gagauziyanın kıymetli kultura zaametçisi”; Pötr PETKOVİÇ – anılmış türkücü, muzıkacı, “Maestru ın Arta”; Mihayil REZUNEŢ – aktör, dramaturg, rejisör, “Gagauziyanın kıymetli kultura zaametçisi”; Elena MOKANU – gagauz dili üüredicisi, peetçi, “Gagauz yazıcılar birlii” azası.

“ENİ TÜRKÜ” yarışmasının siiredicileri arasında vardılar Gagauziya Başkankası Evgeniyä GUŢUL hem İspolkom azaları da.

Yarışma başında hepsi insannara selemnemä hem nasaat sözünnän danıştı Gagauziya kultura Upravleniyasının başı Marina SEMÖNOVA.

Jürinin kararına görä “ENİ TÜRKÜ” yarışmasının ödülleri bölä payedildi:

I-ci “ENİ TÜRKÜ” yarışmasının Grand-Pri ödülünü kazandı Yulya ARANAUT – türkü “Analar” (laflar Todur ZANET, muzıka – İlya FİLEV).

Kalan nominaţiyalarda:

“En islää muzıka hem aranjirovka”: 1-ci er – kompozitor, “Maestru ın Arta” İlya FİLEV (türkü “Analar”); 2-ci er – Viktoriya ARNAUT; 3-cü er – “ANA TARAFIM” vokal-instrumental ansamblisi.

“En islää türkü lafları”: 1-ci er – poet Todur ZANET (türkü “Analar”); 2-ci er – Tatyana GAYDARCI; 3-cü er – Andrey PALİK.

“En islää türkücü”: 1-ci er – Andrey İVANOV (türkü “Aalemin”); 2-ci er – İlyä hem Evdokiya KÖSÄlär; 3-cü er – Evdokiya PETKOVİÇ.

“Siiredicilerin maasuz ödülü”: Tatyana UZUN.

“ANA SÖZÜ”Gagauz dilindä gazeta
Çıkêr 14.08.1988 beeri

Kurucu “ANA SÖZÜ” S.R.L.
Sertifikat No. 1003600086420

Todur ZANET
Baş redaktor

İndeksi - PM – 21358

Gazeta “Universul” basım evindä basılêr
Tiraj – 3020 ekz. Sımarlamak No: 81

YAZIŞMA ADRESİMİZ:
RM – 2028, Moldova, Kişinêu,
c/p Nr. 1025. Tel/fax: 022 28-18-04
e-mail: todur.zanet@gmail.com
zanet@anasozu.com